

**De belangrijkste punten
uit het regeer- en gedoogakkoord
voor de agrarische
en groene sector**

Colland

De belangrijkste punten uit het
regeer- en gedoogakkoord voor de
agrarische en groene sector

colofon

Dit is een uitgave van Colland Bestuursbureau
in opdracht van Colland Sectorraad

Datum
22 november 2010

voorwoord

De fracties van VVD en CDA bereikten op 30 september 2010 het regeerakkoord 'Vrijheid en verantwoordelijkheid'. Daarnaast zijn de fracties van VVD, PVV en CDA een gedoogakkoord overeengekomen. Door het Colland Bestuursbureau wordt ieder jaar een samenvatting van de Miljoenennota gemaakt en de gevolgen die de maatregelen kunnen hebben voor de agrarische en groene sectoren.

De Miljoenennota 2011 is al opgesteld en verspreid. Nu het regeer- en gedoogakkoord er ligt, lijkt het ons nuttig ook hiervan een korte samenvatting te maken. De onderwerpen die genoemd worden hebben een relatie met de agrarische en groene sectoren, of kunnen van invloed zijn op de sectoren. De concrete beleidsmaatregelen die uit het akkoord voortvloeien zullen op een later moment hun beslag krijgen.

De waarde van een regeerakkoord is betrekkelijk, omdat de politieke omstandigheden snel veranderen nadat het akkoord is gesloten. Het regeerakkoord is als zodanig staatsrechtelijk zonder betekenis. Het kan slechts politiek worden afgedwongen.

Een aantal dagen na installatie, beëdiging en overdracht legt de minister-president namens de Nederlandse regering in de Tweede Kamer verantwoording af over de kabinetsformatie en volgt het debat over de regeringsverklaring. In de regeringsverklaring (een rede van een regeringsleider waarin hij/zij het beleid van de nieuw aangetreden regering mededeelt aan het parlement) legt de minister-president verantwoording af over de kabinetsformatie en over het regeerprogramma, dat bestaat uit het regeerakkoord met aanvullingen van het nieuwe kabinet. Hierbij is het voltallige kabinet aanwezig.

Ook tussentijds kan de minister-president over bijzondere onderwerpen een regeringsverklaring afleggen in de Tweede Kamer, al dan niet in aanwezigheid van het voltallige kabinet. Vervolgens start de regeerperiode (maximaal 4 jaar).

Op 10 januari wordt de arbeidsvoorwaardennotitie door het Colland Bestuursbureau opgeleverd. Deze notitie heeft als doel een steun in de rug te zijn bij het anticiperen op de ontwikkelingen die in het nieuwe jaar op arbeidsvoorwaardelijk gebied op de korte en de lange termijn op de agrarische en groene sector afkomen.

Inhoud

1.	Buitenland	4
2.	Economie	4
3.	Financiën	5
4.	Gezondheid	5
5.	Infrastructuur	6
6.	Immigratie	6
7.	Onderwijs	7
8.	Werk en sociale zekerheid	7

1. Buitenland

Binnen het budget voor ontwikkelingssamenwerking zal een sterke uitbreiding plaatsvinden van mogelijkheden voor het bedrijfsleven. Ontwikkeling van de private sector zal één van de speerpunten worden. In de ontwikkelingssamenwerking zal gezocht worden naar meer samenhang met het brede buitenlands beleid. Daarnaast wordt gefocust op thema's waar Nederland goed in is (onder meer watermanagement, landbouw en maatschappelijk middenveld). Het 3D-beleid (Nederlandse inspanningen in conflictgevoelige regio's waarbij de aanpak een samenhang is van drie gebieden, namelijk Defence, Development & Diplomacy) wordt voortgezet en interdepartementaal beleid wordt bevorderd op onder meer de gebieden van veiligheid, klimaat, gezondheidszorg, energie, water en landbouwproductie. De in Nederland aanwezige expertise wordt daarbij ingezet.

2. Economie

Om de concurrentiekracht van het bedrijfsleven te versterken, voert de overheid een gericht beleid ter bevordering van innovatie en ondernemerschap. Dit door onder andere de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennisinstellingen en de overheid te bevorderen. Innovatie is voor alle sectoren van het bedrijfsleven van vitaal belang bij de productontwikkeling en export.

Het ministerie van Economische Zaken heet nu het ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie en heeft tot taak een concurrerend, algemeen ondernemingsklimaat te bevorderen in Nederland. In aanvulling daarop wordt een stimulerend beleid ontwikkeld voor de huidige en toekomstige economische topgebieden van Nederland, zoals: water, voedsel, tuinbouw, high tech, life sciences, chemie, energie, logistiek en creatieve industrie. Dit beleid richt zich integraal op alle relevante vestigings- en ondernemingscondities voor de topgebieden, waaronder regeldruk, aanbestedingsbeleid, duurzaamheid, fiscaliteit, hoofdkantoren, onderzoek en innovatie, exportbevordering en financiering.

Door de combinatie en bundeling van het algemeen en specifiek economisch beleid, wordt de landbouwsector als belangrijk gezien.

Het groene onderwijs blijft aan de sector gekoppeld en draagt wezenlijk bij aan de kwaliteit en toekomst van de agrofoodsector. In 2011 zal het kabinet dit nieuwe scholingsbeleid vastleggen in een nota.

De middelen, zoals het bevorderen van winstgevend ondernemerschap, die beschikbaar zijn voor de versterking van de positie van bedrijven en ondernemers worden herijkt en op een meer eenvoudige wijze toegankelijk gemaakt.

Versterking van de innovatiekracht van het bedrijfsleven is cruciaal voor de economische ontwikkeling in de toekomst. Nieuwe producten, technologieën en werkwijzen zorgen voor vergroting van de export en werkgelegenheid. Een goede samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid is hierbij van groot belang. De samenhang tussen kennis, wetenschap, toegepast onderzoek en innovatiebeleid wordt versterkt.

Het is voor de economische ontwikkeling en innovatie belangrijk dat bedrijven geclusterd kunnen opereren, zoals Greenports, waaronder de Greenports Venlo, Westland en de Bollenstreek, Brainport Zuid-Oost Nederland, de Food Valley in Wageningen, de Maintenance Valley in Midden- en West Brabant, de Energy Valley in Groningen, de nanotechnologie in Twente en Delft, de Zuidas in Amsterdam, Schiphol en de haven van Rotterdam. Deze clusters worden maximaal gefaciliteerd. Ook de regionaal geclusterde bedrijven krijgen de ruimte.

De Nederlandse agrofoodsector bekleedt een internationale koppositie en is onderdeel van de oplossing voor de (inter)nationale uitdagingen rond voedselzekerheid, armoedebestrijding, energie, water, klimaat, vrede en stabiliteit. De land- en tuinbouw verdienen versterking op nationaal, Europees en mondiaal gebied. Gerichte investering in innovatie en verduurzaming in de agrofood-, tuinbouw- en visserijsector is nodig om de koppositie te behouden. Hierbij blijft een goede wisselwerking tussen kennis, praktijk en beleid een sleutelfactor voor succes in innovatie. Alle agrofoodsectoren (incl. tuinbouw en visserij) verdienen ontwikkelingsperspectief, richting innovatie en verduurzaming. Het beleid versterkt de economische kracht van ondernemers.

Nederlandse ondernemers worden gestimuleerd om de marktoriëntatie, concurrentiekracht, innovatievermogen en duurzaamheid van de agrarische sector en het platteland te versterken. Voor het leveren van diensten aan de gemeenschap (landschap en natuur) en voor bovenwettelijke maatschappelijke prestaties (onder andere diergezondheid, dierenwelzijn, milieu- en waterbeheer) worden agrarische ondernemers beloond, door:

- ondernemers en bedrijven meer te ondersteunen bij hun contacten met de overheid (met name het MKB) en door
- de druk van administratieve lasten en regels voor bedrijven en burgers te verlagen.

3. Financiën

Het kabinet stelt een ambitieus pakket van maatregelen voor dat de lange termijn houdbaarheid van de overheidsfinanciën fors verbetert en de economie versterkt. Door de voorgestelde maatregelen stijgt de werkgelegenheid op lange termijn met één procent. Tot 2015 ligt de groei van de economie en de consumptie lager dan voor de crisis. Dat neemt niet weg dat gerekend wordt op een gemiddelde economische groei van 1¼ procent. Het totaal van de maatregelen drukt volgens het CPB de mediane koopkracht met 0,5%-punt per jaar. Inclusief het basispad resulteert een koopkrachtdaling van 0,25% per jaar. De totale koopkrachtdaling voor werknemers is volgens het CPB afgerond 0 per jaar.

4. Gezondheid

Het kabinet zet in op betere basiszorg dicht bij huis zoals:

- Kwalitatief goede basiszorg moet zo dicht mogelijk bij de patiënt worden georganiseerd: huisartsenzorg, wijkverpleegkundigen, thuiszorg, apothekers, fysiotherapeuten, regionale ziekenhuizen die basiszorg leveren en anderen werken samen in een netwerk van zorg in de wijken en dorpen. Het kabinet zet in op versterking van betere zorg dichtbij huis. Alle zorgverleners kunnen zelfstandig de taken uitvoeren waar zij het beste in zijn (taakherschikking).
- Zorg die nu in ziekenhuizen wordt verleend, maar beter door de huisarts kan worden gegeven, gaat terug naar de huisarts. Het kabinet stimuleert zorgverlening die in samenhang wordt gegeven (ketenzorg).
- Fusieverbod zorgaanbieder en zorgverzekeraar: de zorgverzekeraar koopt zorg in voor de bij hem verzekerde mensen. Kwaliteit, dienstverlening en een scherpe prijs moeten in deze inkoop doorslaggevend zijn. Dat kan alleen als de zorgverzekeraar niet ook zelf (concurrerend) zorgaanbod in bezit heeft. De afwegingen over zorginkoop worden daarvan onzuiver. Nieuw initiatief moet een eerlijke kans krijgen. Dat is van groot belang voor verbetering van kwaliteit, dienstverlening en verlaging van de prijs.
- Stringenter pakketbeheer: het verzekerd pakket wordt stringenter beheerd, waarbij toelating van innovaties tot het verzekerde pakket eenduidiger, samenhangend en consequenter worden beoordeeld; verouderde behandelingsmethoden worden uit het pakket verwijderd en behandelingen die afwijken van richtlijnen vergen toestemming vooraf van de zorginkoper.

Er wordt een aantal pakketmaatregelen genomen onder andere:

- Het kabinet verhoogt het aantal zelf te betalen dan wel aanvullend te verzekeren behandelingen fysiotherapie tot 15. Het betreft alleen volwassenen.
- Aandoeningen met een lage ziektelast, die eerder als ongemak dan als ziekte worden gekenschetst, worden uit het pakket gehaald en naar aanvullende verzekeringen overgeheveld.
- Buiten de EU zal geen werelddekking voor zorg meer gelden uit het basispakket. Hierbij is verondersteld dat bilaterale verdragen met Turkije, Marokko, Tunesië, Kaapverdië, Kroatië, Bosnië-Herzegovina en de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië worden aangepast dan wel opgezegd. Voor aanpassing is instemming van de verdragspartner vereist. Stemt deze niet toe in wijziging dan zal het gewenste beleid gerealiseerd worden door het opzeggen van het verdrag.

Overheveling revalidatiezorg naar de zorgverzekeringswet

Revalidatiezorg heeft een kortdurend karakter en past daardoor goed binnen de zorgverzekeringswet. Daarom wordt de revalidatiezorg overgeheveld van de AWBZ (Algemene wet bijzondere ziektekosten) naar de zorgverzekeringswet.

Geestelijke gezondheidszorg (ggz)

- Goede geestelijke gezondheidszorg voor wie dat nodig heeft, blijft verzekerd. Hierbij is goed functionerende 1e lijn zorg essentieel. Het opzetten van goede ggz-ketenzorg in de 1e lijn wordt bevorderd.
- De eigen bijdragen in de eerste lijn-ggz worden verhoogd en voor de tweede lijn-ggz wordt een eigen bijdrage ingevoerd. Een deel van de tweede lijn-ggz zorg dient te worden uitgevoerd in de eerste lijn.
- Het aantal zittingen bij een eerstelijns psycholoog dat vergoed wordt in het basispakket, wordt verlaagd van 8 naar 5.
- Grotere doelmatigheid in de ggz-sector moet worden nagestreefd.

5. Infrastructuur

De aanleg en het gebruik van additionele infrastructuur, zoals supersnelwegen, kunnen worden gefinancierd door investeringen van bijvoorbeeld pensioenfondsen en tolheffing.

Vergroting van de waterveiligheid van onze rivieren doorsneden delta blijft een kerntaak van de overheid en is nodig om te kunnen blijven voldoen aan geldende normen. Zo wordt achterstallig onderhoud op dit gebied uitgevoerd, er wordt gewerkt aan veilige dijken en waterkeringen. Daarnaast wordt de kustwering versterkt.

6. Immigratie

Verlening van een vergunning aan arbeidsmigranten die niet afkomstig zijn uit de EU en geen kennismigrant zijn, kan pas plaatsvinden indien de werkgever aantoont dat hij geen werknemers uit Nederland of landen van de EU en de Europese Economische Ruimte (EER) heeft kunnen vinden. Voor de tewerkstellingsvergunning geldt het vereiste dat de werkgever tenminste het wettelijk minimumloon betaalt. Voor arbeidsmigranten zal het minimumvereiste van het wettelijk minimumloon gaan gelden. Voor Roemenen en Bulgaren blijft voorts het vereiste van een tewerkstellingsvergunning gelden tot 1 januari 2014 indien de huidige omstandigheden ongewijzigd blijven. Het kabinet zal onderzoeken of en in hoeverre aanscherping van het arbeidsmigratiebeleid mogelijk en wenselijk is.

Het kabinet zal ervoor zorg dragen dat de bevordering van de kenniseconomie door alle genomen maatregelen niet wordt belemmerd. De kennismigrantenregeling is van groot belang maar het kabinet zal onderzoeken of misbruik plaatsvindt. Eventueel kan op basis hiervan een nadere opleidingseis worden gesteld.

7. Onderwijs

Vakmensen moeten hun vak kunnen uitoefenen. De overhead wordt beperkt, er komt meer ruimte voor vakmanschap in het onderwijs. De gebouwen, infrastructuur en faciliteiten in het onderwijs worden in weekeinden en vakanties meer gebruikt voor opleidings- en scholingsactiviteiten, zoals zomerscholen en leven lang leren-activiteiten.

De keuze voor pakket, loopbaan of studie wordt vereenvoudigd, onder meer door doorlopende leerlijnen, het volgen van lessen en colleges in vervolgonderwijs en studiekeuzegesprekken. Er komen verplichte leerlingvolgsystemen met uniforme toetsen in het primair en voortgezet onderwijs.

Dit kabinet maakt geld vrij om het primaire onderwijsproces te versterken. Het kabinet bevordert dat onderzoek plaatsvindt in samenwerking met bedrijfsleven, overheid en universiteiten.

Er zijn betere vakmensen nodig voor de 21^e eeuw. Waar mogelijk wordt de oriëntatie in het onderwijs op ondernemerschap en arbeidsmarkt versterkt door samenwerking met het bedrijfsleven. Meer mensen die werkzaam zijn in het bedrijfsleven gaan tegelijk les geven op scholen. Binnen de daarvoor geschikte vakken komt meer aandacht voor ondernemerschap. MBO-1 wordt betrokken bij de ontwikkeling van werkscholen. De drempelloze instroom in MBO-2 verdwijnt. Het VMBO-MBO2 experiment wordt structureel voortgezet en uitgebreid waardoor meer ruimte ontstaat voor vakcolleges.

8. Werk en sociale zekerheid

Het kabinet kiest voor maatregelen die eraan bijdragen dat iedereen zo veel mogelijk naar vermogen participeert in de samenleving. Doel is om mensen perspectief te geven op werk en inkomen, het draagvlak te versterken onder onze sociale voorzieningen en het bestrijden van dreigende personeelstekorten.

Het kabinet streeft naar een sociaal akkoord met werkgevers en werknemers over de maatregelen die nodig zijn uit de crisis te komen. Het kabinet bevriest de lonen in de collectieve sector (exclusief zorg) in 2011.

Een grotere flexibiliteit is ook nodig om de groeiende tegenstelling tussen mensen met vaste contracten en flexwerkers (uitzendkrachten, tijdelijke contracten zelfstandigen zonder personeel) tegen te gaan. Zelfstandigen zonder personeel leveren een belangrijke bijdrage aan ondernemerschap en dynamiek op de arbeidsmarkt. Het kabinet wil bevorderen dat werkgevers en werknemers afspraken maken over scholing en langdurige inzetbaarheid. Hierdoor neemt de werkzekerheid van werknemers op een dynamische arbeidsmarkt toe. Zelfstandigen zonder personeel krijgen een reële kans op overheidsopdrachten. Er komt een eenduidige definitie van zelfstandigen zonder personeel in alle wetgeving.

Voor de overgang van werk naar werk voor ambtenaren moeten dezelfde voorwaarden gelden als voor werknemers in de private sector.

De krimp van de beroepsbevolking en de toename van het aantal 65-plussers maken langer doorwerken noodzakelijk. Daarnaast wordt de AOW-leeftijd verhoogd naar 66 jaar. Bovendien zal het kabinet een voorstel doen om in lijn met de afspraak die sociale partners onderling hebben gemaakt de AOW-leeftijd op den duur te koppelen aan de levensverwachting, waarbij minimaal moet worden voldaan aan de 0,7% houdbaarheidsopbrengst. De fiscale bijdrage aan de pensioenopbouw via het Witteveenkader wordt in 2013 beperkt in verband met de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd.

Alleen cao's die aandacht besteden aan leeftijdsbewust personeelsbeleid en duurzame inzetbaarheid (scholing) worden algemeen verbindend verklaard.

Premiekorting voor werkgevers die oudere werklozen in dienst nemen en ouderen in dienst houden, wordt gehandhaafd. Vrijwillig langer doorwerken na de pensioengerechtigde leeftijd blijft aantrekkelijk.

Het kabinet wil mensen in staat stellen een goede balans te vinden tussen betaald werk, zorgtaken, vrijwilligerswerk, scholing en vrije tijd. Een werkelijke verhoging van de arbeidsparticipatie kan alleen worden bereikt als er genoeg mogelijkheden zijn om werk op flexibele wijze te combineren met andere activiteiten.

Vitaliteitsregeling

De levensloopregeling en het spaarloon worden geïntegreerd tot een regeling die ondersteunt in zorgtaken, in het volgen van scholing, het opzetten van eigen bedrijf, demotie of deeltijdpensioen. De regeling kan niet worden gebruikt voor vervroegd uittreden.

Het tegen gaan van belemmeringen voor thuis- en telewerken is een punt. Stringente Arbo-regels met betrekking tot thuiswerkplekken worden opgeheven. Dit helpt ouders om werk met zorgtaken te combineren en is goed tegen de files. De vrijstelling van de sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met kinderen tot 5 jaar wordt beperkt. De uitzonderingsgrond in de WWB (Wet werk en bijstand) voor alleenstaande ouders wordt hersteld en de vrijlating voor het werken in deeltijd voor deze ouders wordt verruimd naar € 120.

Werk boven uitkering

Mensen mogen niet afhankelijk worden gemaakt van een uitkering. Voorkomen moet worden dat mensen te snel worden afgeschreven en permanent langs de kant staan. In de bijstand zal een wettelijke plicht tot tegenprestatie naar vermogen komen.

Het kabinet wil toe naar één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt, die de WWB, Wajong en de WSW hervormt. Voor jongeren die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn blijft de Wajong bestaan. Mensen met een indicatie voor een beschutte werkplek houden toegang tot de WSW. Huidige WSW-ers worden niet herkeurd en kunnen gewoon op hun WSW-werkplaats blijven werken. Arbeidsgehandicapten met een beperkte verdiencapaciteit worden zoveel mogelijk via loondispensatie aan de slag geholpen bij reguliere werkgevers. Voor deze groep is een regeling voor begeleid werken beschikbaar, met loonaanvulling tot maximaal het wettelijke minimumloon en persoonlijke voorzieningen (begeleiding, aanpassing werkplek). Overige middelen voor re-integratie worden alleen nog selectief ingezet voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt.

In de WWB wordt de bijstand voor inwonenden afgeschaft en wordt de toets op het partnerinkomen vervangen door een toets op het huishoudinkomen. Voor jongeren tot 27 jaar geldt dat zij werken, leren of stage lopen.

De dubbele heffingskorting in referentieminimumloon wordt geleidelijk afgebouwd (vanaf 2012 in 20 jaar). Hierdoor wordt voorkomen dat het steeds minder aantrekkelijker wordt om vanuit de bijstand een baan te aanvaarden. Bij investeren en aanbestedingen van diensten moet de Rijksoverheid net als veel gemeenten aandacht besteden aan stage- en leerwerkplekken voor kwetsbare groepen.

**Dit is een uitgave van Colland Bestuursbureau,
in opdracht van Colland Sectorraad
Postbus 28
2700 AA Zoetermeer**

**info@actor.nl
www.colland.nl**